

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o poselskim projekcie uchwały w sprawie
ustanowienia roku 2026 Rokiem Ignacego
Daszyńskiego (druk nr 1217)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 33a ust. 2 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 6 maja 2025 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 20 maja 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 20 maja 2025 r.

Sprawozdawca

(-) Dorota Olko

Przewodniczący Komisji

(-) Piotr Adamowicz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ... 2025 r.

w sprawie ustanowienia roku 2026 Rokiem Ignacego Daszyńskiego

W roku 2026 przypada 160. rocznica urodzin i 90. rocznica śmierci Ignacego Daszyńskiego – premiera, marszałka Sejmu i jednego z Ojców Niepodległości.

Ignacy Ewaryst Daszyński urodził się 26 października 1866 r. w Zbarażu, a zmarł 31 października 1936 r. w Bystrej Śląskiej. Przez 50 lat był zaangażowany w działalność publiczną na rzecz obrony praw jednostki – najpierw na forum parlamentu monarchii austro-węgierskiej, a po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. w Sejmie II RP.

Aktywność publiczna Ignacego Daszyńskiego była nakierowana na rozwój demokracji parlamentarnej oraz odrodzenie państwa polskiego. Mimo trudnych warunków rodzinnych i przeszkód stawianych przez austriackie władze zaborcze stał się jednym z najbardziej rozpoznawalnych i szanowanych polskich polityków w monarchii austro-węgierskiej. Był współtwórcą i przywódcą Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej Galicji i Śląska Cieszyńskiego, która walczyła o poprawę losu robotników i odrodzenie niepodległej Polski. Wyniesiony z domu głęboki patriotyzm Ignacy Daszyński łączył z walką o prawa obywatelskie dla wszystkich. Dzięki swojemu autorytetowi przyczynił się do możliwości legalnego działania organizacji strzeleckich Józefa Piłsudskiego i ich rozwijania na terenie zaboru austriackiego, czego rezultatem było powstanie w sierpniu 1914 r., po wybuchu I wojny światowej, Legionów Polskich.

28 października 1918 r. Ignacy Daszyński wszedł w skład Polskiej Komisji Likwidacyjnej, której przewodniczącym został Wincenty Witos. 7 listopada 1918 r. stanął na czele Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej, który powstał w Lublinie i był pierwszym polskim organem władzy niezależnym od państw zaborczych oraz milowym krokiem ku odzyskaniu przez Polskę niepodległości po 123 latach niewoli.

W lipcu 1920 r., w najbardziej dramatycznym okresie wojny polsko-bolszewickiej, został wicepremierem Rządu Obrony Narodowej. Brał aktywny udział w pracach Sejmu Ustawodawczego, który uchwalił w dniu 17 marca 1921 r. konstytucję odrodzonego państwa

polskiego. To dzięki Daszyńskiemu w konstytucji znalazły się prawo do ubezpieczenia społecznego oraz zakaz pracy dzieci.

W latach 1928–1930 był marszałkiem Sejmu. Występował wówczas jako obrońca demokracji parlamentarnej, był również przeciwnikiem imperializmu rosyjskiego i bolszewickiego, zwolennikiem wolności prasy, obrońcą praw mniejszości etnicznych i narodowościowych, orędownikiem edukacji obywatelskiej.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w uznaniu wybitnych zasług Ignacego Daszyńskiego i w związku ze 160. rocznicą jego urodzin oraz 90. rocznicą jego śmierci, ustanawia rok 2026 Rokiem Ignacego Daszyńskiego.